czwartek | 19 sierpnia 2010 | nr 95 (LXV) | cena: 6 kč

Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. www.glosludu.cz

GłosLudu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

O grzybach i tym podobnych | s. 3

Czekają na zmiany w ratuszu | s. 4

Musimy zwalczyć głupie nawyki | s. 8

Rajd do finansowych źródeł

PROBLEM: *W Suchej Górnej ruszy na początku września remont kapitalny Domu PZKO. Pomimo że Miejscowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego może liczyć na ok. 90 tys. złotych ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" i 800 tys. koron z kasy gminnej, nie pokryje to w całości kosztów. Dziś po południu odbędzie się sesja rady gminy, na której ma zapaść decyzja, czy gmina wesprze remont Domu PZKO kolejnym kilkusettysięcznym zastrzykiem finansowym.*

Fot. BRONISŁAW ZYDER

Kierownik Domu PZKO w Suchej Górnej, Henryk Kośmider i jego zastępca Władysław Siuda przenoszą meble do budynku byłej polskiej szkoły ludowej. Działacze Koła przepracowali wiele godzin na przygotowaniach Domu do remontu.

Górnosuski Dom PZKO tworzy całość architektoniczną i budowlaną z Domem Robotniczym, który jest własnością gminy. Władze gminne podjęły decyzję o remoncie Domu Robotniczego, remontu Domu PZKO, głównie dachu, nie można więc odwlekać. Przy tej okazji pezetkaowcy zamierzają przeprowadzić dalsze konieczne prace remontowe. – Pierwotnie chcieliśmy zrealizować wszystko za jednym zamachem – zrobić nowy dach, zburzyć kominy, które będą niepotrzebne, ponieważ zostanie zainstalowane nowe centralne ogrzewanie gazowe, wyremontować i zmodernizować kuchnię, zrobić nową instalację elektryczną – mówi prezes Miejscowego Koła, Bronisław Zyder. Kwota całego przedsięwzięcia opiewała na ok. trzy mln koron, lecz dzięki sygnałom, że górnosuszanie mają szansę na otrzymanie dotacji ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" w wysokości ok. 400 tys. złotych, realizacja planu wyglądała całkiem korzystnie. W maju zarząd otrzymał oficjalną decyzję, że Koło otrzyma z Polski 90 tys. złotych, a więc czterokrotnie mniej.

Koło ogłosiło zbiórkę finansową na remont Domu. Zwraca się o pomoc do firm, ale też do członków, których rejonowi osobiście odwiedzają. Na razie zebrano ponad 100 tys. koron, nie podliczono jednak jeszcze darów we wszystkich rejonach. Rada gminy pod koniec ub. roku przyznała Kołu 800 tys. koron na remont dachu. Teraz zarząd zwrócił się do radnych z prośbą o kolejną dotację. – Policzyliśmy, że na dokończenie najważniejszych prac remontowych brakuje nam ok. 550 tys. koron, a z remontu kuchni będziemy musieli na razie zrezygnować. W przyszłym roku będzie ciężko, ponieważ do wiosny nie będziemy mogli urządzać imprez zarobkowych ani wynajmować świetlicy – dodał Zyder.

Koło ma zamiar pisać kolejne projekty do „Wspólnoty Polskiej" i innych fundacji. W tym roku tryb składania wniosków we „Wspólnocie" uległ jednak zmianie. – Uzgodniliśmy z kierownictwem „Wspólnoty", że koła będą je składały za pośrednictwem Zarządu Głównego. Zwróciliśmy się do kół, które mają przed sobą zadania inwestycyjne lub remontowe, by powiadomiły nas o swych zapotrzebowaniach. Odpowiedzi napłynęły z 13 kół od Bogumina po Trzyniec – powiedział „Głosowi Ludu" prezes ZG, Jan Ryłko. We wtorek delegacja ZG odwiedziła poszczególne Domy PZKO. – Chcieliśmy się zorientować, jakiego charakteru są zadania, które koła mają do wykonania – czy chodzi o inwestycje, czy o modernizację lub remonty. Źródeł finansowania jest więcej, będziemy pisali projekty nie tylko do „Wspólnoty", ale i do innych darczyńców. Niektóre fundacje dają pieniądze tylko na modernizację, inne tylko na remonty i tym podobnie – wyjaśnił Ryłko. Jego zdaniem, w przyszłości remonty większości Domów PZKO powinny być finansowane z kilku źródeł.

– W przyszłym roku musimy się podłączyć do kanalizacji ściekowej i brakuje nam 60 tys. koron – powiedział nam Bronisław Dudys, prezes Koła w Trzyńcu-Kanadzie. – Nigdy jeszcze nie składaliśmy wniosku o dotację na inwestycje, dlatego liczymy na pomoc Zarządu Głównego.

DANUTA CHLUP

Jutro inauguracja festiwalu!

Przypominamy naszym czytelnikom o rozpoczynającym się jutro festiwalu Viva il Canto w Cieszynie. Odbywająca się pod patronatem naszej gazety impreza jest jednym z najważniejszych wydarzeń muzycznych w Polsce.

Organizatorzy szczególnie serdecznie zapraszają zaolziańskich melomanów na piątkową inaugurację festiwalu, na której, obok „Messa di gloria" Pucciniego, wykonane zostanie „Te Deum" Józefa Świdra. Ten wybitny polski kompozytor, mieszkający obecnie na Zaolziu, obchodzi dziś 80. urodziny. Jego dzieła muzyki chóralnej są z pewnością znane wszystkim zaolziańskim chórzystom, ich liczna obecność na wspomnianym koncercie mogłaby się zatem stać swoistym podziękowaniem za jego dotychczasową twórczość. Początek pierwszego tegorocznego koncertu na Viva il Canto zaplanowany jest na godzinę 19.00, w kościele Jezusowym w Cieszynie. Zachęcamy także do udziału w pozostałych wydarzeniach XIX Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Wokalnej, w najbliższych dniach będą to: w sobotę w Teatrze im. A. Mickiewicza farsa muzyczna „Dajcie mi tenora", w niedzielę na dziedzińcu zamku w Kończycach Małych operetka „Wiedeńska krew", zaś w poniedziałek w cieszyńskiej szkole muzycznej koncert muzyki elektronicznej. Szczegółowy program imprezy znajduje się we wtorkowym wydaniu „Głosu Ludu" oraz w internecie, na stronach www.vivailcanto.pl. **(wib)**

ZDARZYŁO SIĘ

KOLEJNE OFIARY W GÓRNICTWIE

Czternastą i piętnastą tegoroczną ofiarę śmiertelną poniósł przemysł wydobywczy w Polsce. Do tragedii doszło w nocy z poniedziałku na wtorek w kopalni „Jas-Mos" w Jastrzębiu-Zdroju, podczas transportu materiałów podziemną kolejką spalinową. Górnicy znajdowali się wtedy 600 metrów pod ziemią. „Zestaw transportowy w sposób niekontrolowany stoczył się i uderzył górników przebywających w wyrobisku" – brzmi oficjalny komunikat Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Jeden z górników miał 48 lat, w kopalni pracował od 20 lat. Drugi, 29-letni, miał za sobą czteroletni staż pracy. Szczegółowe okoliczności wypadku wyjaśnia komisja powypadkowa z udziałem przedstawicieli nadzoru górniczego, inspekcji pracy, prokuratury i właściciela zakładu. **(wib)**

POLICJA DZIECIOM

Fot. ARC

Czeskocieszyński dzielnicowy, Vladimír Polák, organizuje w okresie wakacyjnym przy współpracy z tutejszym Urzędem Miasta przeróżne zajęcia skierowane do dzieci i młodzieży. Ostatnio zaprosił najmłodszych uczestników ruchu drogowego na miejscowy plac manewrowy, by zaprezentować, jak w prawidłowy sposób poruszać się po ulicy na rowerze. Policjant objaśnił uczestnikom spotkania, jakie przepisy obowiązują na drogach, jak również przedstawił niezbędne wyposażenie roweru. Na zakończenie dzieci miały okazję obejrzeć ze środka prawdziwy radiowóz policyjny oraz przymierzyć odzież, będącą wyposażeniem jednostek specjalnych policji. **(wib)**

POGODA

czwartek	piątek
dzień: 20 do 24 °C	**dzień: 22 do 26 °C**
noc: 17 do 12 °C	**noc: 14 do 10 °C**
wiatr: 3-7 m/s	**wiatr: 1-4 m/s**

9 771212 422041 10095

KRÓTKO

SAMOCHÓD DLA STRAŻAKÓW

SUCHA GÓRNA (dc) – Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej otrzymała od gminy dziewięcioosobowy samochód peugeot boxer, który będzie służył strażakom nie tylko do transportu osób i sprzętu podczas akcji ratowniczo-gaśniczych, ale również podczas wyjazdów drużyny reprezentacyjnej na zawody strażackie. Od 2006 roku jednostka, licząca 12 przeszkolonych osób, dysponuje wozem strażackim, który również zakupiła gmina. Jednostka górnosuskiej OSP jest częścią zintegrowanego systemu ratowniczego JPO III.

* * *

ZMARŁ HISTORYK RADIM PROKOP

HAWIERZÓW (kor) – Prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek przekazał nam smutną wiadomość. W poniedziałek 16 sierpnia zmarł w Hawierzowie w wieku 84 lat wybitny czeski historyk i socjolog, doc. Radim Prokop. Jego prace dotyczyły głównie rozwoju urbanistycznego miast na Śląsku Cieszyńskim, przede wszystkim zaś najmłodszego miasta nie tylko na Zaolziu, ale w całej RC – Hawierzowa. W swojej pracy naukowej śp. Radim Prokop zajmował się także historią nadolziańskich Polaków.

Pogrzeb śp. Radima Prokopa odbędzie się w najbliższy piątek o godz. 13.00 w sali krematorium w Śląskiej Ostrawie.

* * *

MÓGŁ SIĘ ROZERWAĆ

KOCOBĘDZ (wib) – Kolejny przypadek odnalezienia niewypału z okresu II wojny światowej miał miejsce w miniony wtorek. Mężczyzna wykonujący samodzielnie prace w terenie natrafił na głębokości około 40 cm na podejrzany przedmiot w kształcie walca. O znalezisku zawiadomił policję, która zabezpieczyła miejsce i wezwała pirotechnika. Specjalista stwierdził, iż badany przedmiot to niezdetonowany granat artyleryjski produkcji niemieckiej z okresu wojny, kaliber 88. Został on zabezpieczony i przekazany do specjalistycznej likwidacji.

* * *

FESTIWAL PZKO W CZERWCU 2011

TRZYNIEC (kor) – Znany jest już termin przyszłorocznego Festiwalu PZKO. Jak poinformowali nas członkowie Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Daniel Szpyrc i Andrzej Suchanek, sztandarowa impreza Związku odbędzie się w Trzyńcu 4 czerwca 2011 roku. Strona poświęcona Festiwalowi PZKO pojawiła się już nawet w serwisie społecznościowym Facebook, wystarczy wpisać w wyszukiwarce nazwę imprezy. Zarząd Główny prosi też internautów o pomoc w wybraniu głównej gwiazdy sobotniego, bardziej młodzieżowego dnia Festiwalu. Zaproponować polską kapelę lub wykonawcę, których koncertu Zaolziacy chcieliby wysłuchać na trzynieckiej imprezie, można wprost na stronie Festiwalu w Facebooku lub pod adresem: www.pzko.cz/festiwal.

Więcej prywatności dla pacjentów ośrodka

Opieka nad osobami z chorobami psychicznymi zyska w Boguminie nowy wymiar. Ośrodek „Domov Jistoty" przy ulicy Kopernika realizuje właśnie projekt tzw. mieszkań chronionych. Z nowych pomieszczeń mieszkalnych skorzystają klienci ośrodka – osoby cierpiące na choroby psychiczne. Budynek mieszkalny powstaje właśnie na terenie ośrodka przy ulicy Kopernika w Nowym Boguminie. Do jesieni robotnicy postawią tu dom z dwoma mieszkaniami, składającymi się z jedno- i dwuosobowych pokoi. Do dyspozycji mieszkańców będą oprócz sypialni: kuchnia, jadalnia, pokój wspólny, łazienki i taras. Zamieszka tam sześcioro klientów ośrodka.

– Tzw. mieszkania chronione to nowa forma usług socjalnych, którą będziemy preferować, i w przyszłości chcemy ją zaoferować większej liczbie naszych klientów. W tej chwili wszyscy mieszkają razem, na przykład sześć osób w jednym pokoju, nie mają prywatności i nie mogą być bardziej samodzielni – wyjaśnia kierowniczka ośrodka przy ul. Kopernika, Marie Neudertová. Budowę mieszkań wspiera finansowo Regionalny Program NUTS II dla województwa morawsko-śląskiego, przeznaczając na inwestycję 8,6 mln koron i pokrywając ok. 90 proc. kosztów. Resztę sfinansuje Urząd Wojewódzki, któremu ośrodek podlega.

Z dotacji europejskiej równocześnie powstaje też dom z mieszkaniami chronionymi w Karwinie-Raju. W obiekcie, z którego korzystał niegdyś urząd celny, dach nad głową i opiekę znajdzie jeszcze w tym roku dziesięcioro klientów bogumińskiego ośrodka dla osób z problemami psychicznymi. **(ep)**

Fot. ARC

Budynek przy ul. Polskiej w Karwinie-Raju jeszcze w tym roku zaoferuje nową usługę socjalną – mieszkania chronione dla klientów bogumińskiego ośrodka dla osób z chorobami psychicznymi.

Fabryczna już przejezdna

Ulica Fabryczna, która jest drogą wyjazdową z centrum Czeskiego Cieszyna na Trzyniec, została otwarta dla ruchu. Stało się tak dwa miesiące przed planowanym zakończeniem prac remontowych. Kompletna rekonstrukcja trasy wylotowej z miasta objęła nie tylko wymianę asfaltowej nawierzchni, ale także wzmocnienie podkładu oraz rekonstrukcję chodników. Z wcześniejszego oddania do użytku ul. Fabrycznej cieszą się nie tylko kierowcy, ale także amatorzy jazdy na rolkach, którzy wykorzystują nową nawierzchnię głównie w godzinach wieczornych.

– Rekonstrukcja wymagała tymczasowych ograniczeń w ruchu drogowym, dlatego tym bardziej cieszymy się z tego, iż udało nam się uzgodnić wcześniejsze zakończenie prac z odpowiedzialnymi za to firmami. Stało się tak pomimo niesprzyjającej od wiosny aury, sam początek rekonstrukcji był przecież okresem powodzi – wyjaśnia Stanisław Folwarczny, wiceburmistrz miasta.

Droga nie jest jeszcze oficjalnie oddana do użytku, gdyż brakuje na niej np. oznaczeń drogowych. Jest ona jednak na tyle istotna w infrastrukturze miasta, że władze postawiły udostępnić ją dla kierowców pomimo tego, iż nie jest jeszcze w pełni dokończona.

– Chodzi o niezwykle uczęszczaną trasę, dlatego jej uszkodzenia były bardzo poważne. Jesteśmy zadowoleni, że na kosztowną rekonstrukcję udało nam się pozyskać dotację – mówi burmistrz Vít Slováček, dodając, iż w następnej kolejności wyremontowana zostanie ulica Dukielska, uszkodzona z uwagi na prowadzący nią objazd w trakcie remontu ul. Fabrycznej. **(wib)**

CYTAT DNIA

– Przeszczep wątroby to tylko początek walki – powiedziała dr Elżbieta Pietraszek-Jezierska, kierownik oddziału pooperacyjnego w Centrum Zdrowia Dziecka w Międzylesiu po przeprowadzeniu zabiegu u sześcioletniego chłopca. Operacja była konieczna, gdyż wątroba chłopca została zniszczona w wyniku zatrucia muchomorem sromotnikowym. Zatrucie tym gatunkiem grzyba powoduje jednak uszkodzenie całego organizmu, więc przeszczep jest dopiero pierwszym etapem walki o zdrowie chłopca, który już do końca życia będzie pod stałą opieką lekarzy. **(wib)**

LICZBA DNIA

25

Na tym właśnie miejscu znalazła się Republika Czeska w rankingu amerykańskiego tygodnika „Newsweek", prezentującego kraje, w których mieszka się komfortowo. Polska zajęła w klasyfikacji 29. miejsce, wyprzedzając m.in. Litwę, Węgry i Słowację. Przy tworzeniu rankingu jego autorzy brali pod uwagę stan gospodarki, służby zdrowia, możliwości zdobywania wykształcenia oraz sytuację polityczną w poszczególnych krajach. Najlepiej żyje się w Finlandii, Szwajcarii i Szwecji. **(wib)**

Nagroda dla »Mamy z tatóm«

Sukcesem zakończył się dla Davida Czyża z Nydku wyjazd do Zakopanego, gdzie w niedzielę zakończyła się pierwsza edycja Europejskich Targów Produktów Regionalnych. Czyż, który jest producentem likierów miodowych i może się pochlubić certyfikatem i marką ochronną „Górolsko Swoboda produkt regionalny®", otrzymał za tradycyjny napój alkoholowy „Mama z tatóm" pierwszą nagrodę w konkursie na najlepszą potrawę regionalną w kategorii napoje alkoholowe. Nagrodę tę Zaolzianin z Nydku otrzymał ex aequo z firmą Toorank Polska, która zaprezentowała w Zakopanem swoją Miodulę Staropolską.

– To sukces nie tylko dla mnie, ale też dla całego mikroregionu „Górolsko Swoboda" – powiedział nam po powrocie z Zakopanego David Czyż.

Targi w Zakopanem trwały cztery dni. Przez ten czas 65 producentów z Polski i zagranicy prezentowało ponad 150 produktów regionalnych i tradycyjnych.

Towarzyszyły im także takie wydarzenia, jak Festiwal Oscypka i Serów Wszelakich, II Światowy Zjazd Górali Polskich, X Targi Sztuki Ludowej i Rzemiosła Artystycznego, seminarium pt.: „Produkty Regionalne w Europie", liczne występy zespołów folklorystycznych oraz koncerty gwiazd – zespołu Zakopower i Justyny Steczkowskiej. **(kor)**

Nie tylko o współpracy między góralami

O większej integracji górali polskich rozsianych po całym świecie, a także o bliższej współpracy Związku Podhalan z góralami z Zaolzia dyskutował w niedzielę w Ludźmierzu – na drugim Światowym Zjeździe Górali Polskich – z przedstawicielami władz Związku prezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Jan Ryłko. Szef PZKO rozmawiał o tych tematach także z prezesem Związku Podhalan, Maciejem Motorem-Grelokiem.

– Słowa o integracji górali polskich w świecie znalazły się też w oświadczeniu programowym zjazdu. Związek Podhalan będzie też robił wszystko po to, by wspierać folklor góralski i wszystko to, co jest typowe dla góralszczyzny, a także chronić i rozwijać tożsamość narodową górali polskich – powiedział nam prezes Jan Ryłko. Dodał, że władze Związku Podhalan zadeklarowały chęć bliższej współpracy z Polakami na Zaolziu i naszymi organizacjami.

O współpracy rozmawiał prezes Ryłko we wtorek także z szefem Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" w Bielsku-Białej, Wojciechem Dębowskim. – Rozmowy dotyczyły głównie programu i planów działalności PZKO w roku 2011. Prezes Dębowski obiecał mi też, że bielski oddział Stowarzyszenia będzie wspierał, także finansowo, naszą działalność i imprezy Związku. Na zdradzenie konkretów jest jednak jeszcze za wcześnie – dodał prezes ZG PZKO. **(kor)**

O grzybach i tym podobnych

Podejrzewam, że każdy z nas choć raz wybrał się do lasu w celu zbierania grzybów. Możliwe również, że niektórzy trafili tam przez przypadek, a wrócili z naręczem prawdziwków.

Gorzej, jeśli nie były to borowiki, lecz na przykład goryczniaki, albo, co gorsza, któreś z tzw. psiaków, czyli grzybów niesmacznych, a nawet trujących. No i właśnie: nie znam, co prawda, do końca etymologii słowa „psiak", odnoszącego się do grzybów, ale uważam, że jest ono krzywdzące zarówno dla grzybów, jak i czworonogów – widział kto pudla, owczarka, albo charta, który zniósłby porównanie z byle garstką pleśni, szerokim łukiem omijaną przez człowieka? A z kolei z drugiej strony: dlaczego dumny król grzybów niejadalnych, muchomor, ma nosić identyczną nazwę, jak ledwo narodzone szczenię? Z tego i innych powodów (jak choćby najprostszy, że nie lubię tego określenia), wymyśliłam inne słówko, jako alternatywę do psiego wyrazu. Bez głębszych filozofii zaczęłam rozróżniać grzyby i grzyboudawaki, oczywiście grupa pierwsza obejmuje grzybki smaczne i przeze mnie zbierane, takie jak kozaki, prawdziwki, sinole czy kurki, a wyrażenie drugie określa grzyby niesmaczne, niejadalne i wszystkie inne żyjątka i przedmioty (również liście), dążące do oszukania grzybiarza, poprzez swój zbliżony wygląd, do grzybków jadalnych. Trudno się zresztą dziwić, stawka jest dosyć spora – albo zestarzeją się w lesie, ewentualnie zostaną spałaszowane przez któreś ze zwierząt, albo wylądują np. w zupie, wśród prawdziwych i dobrych grzybów, a to, jakby nie patrzeć, śmierć godna i pełna zaszczytu. Co na to prawdziwki? Obrały całkiem odmienną taktykę od swych konkurentów. Zamiast dumnie się prężyć i wystawiać swe główki do słońca, szukają najróżniejszych kryjówek. Rosną w krzakach borówek, wśród liści, przytulone do konarów drzew, czasem ich główki zlewają się z otoczeniem. Znaleźć takiego to niezła sztuka. No i ten moment euforii, kiedy wreszcie chytrusa zauważyliśmy! Nawet jeśli po wyciągnięciu z ziemi nie jest już taki dostojny, a jego nóżka lekko pokraczna, wybaczamy mankamenty urody, jest przecież taki pyszny!

Fot. MAREK SANTARIUS

Także takie okazy można w tych dniach przynieść z lasu.

W każdym razie, wybierając się na grzyby, powinniśmy zaopatrzyć się w scyzoryk i koszyk, lub płócienną torbę, debiutanci mogą dla pewności zabrać atlas grzybów, jednak wszyscy powinni pamiętać o tym, że należy zbierać tylko te grzyby, których jesteśmy pewni. Oczywiście obowiązkowe są wygodne buty, w innym wypadku trzeba się liczyć z wieloma upadkami, a po powrocie z grzybobrania należy sprawdzić, czy nie przynieśliśmy z lasu kleszczy. A więc nie pozostaje mi nic innego, jak życzyć wam udanych zbiorów, bez grzyboudawaków! **(aw)**

MUR zaprasza na inaugurację roku

Międzygeneracyjny Uniwersytet Regionalny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego swój piąty już rok akademicki zainauguruje w czwartek 2 września o godz. 17.00, tradycyjnie w auli Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Inauguracji będzie towarzyszyć wykład Radomira Sztwiertni pt. „Demokracja – losy demokracji Drugiej Rzeczypospolitej".

Trudne były początki demokracji w odrodzonej pod koniec 1918 roku Drugiej Rzeczypospolitej, trudniejszy wszak okazał się jej koniec. Ponad siedem lat budowano układ demokratyczny na zgliszczach wojennych, siedem lat łączono tak różne życiorysy, wyobrażenia starych i młodych, rewolucjonistów i popleczników starych reżimów, białych i czerwonych, uczono się nowych postaw, nowych form działania. U narodzin demokracji był człowiek – Józef Piłsudski, który później staje się jej katem. Zamach majowy w 1926 roku daje początek nowemu ładowi społecznemu, w którym stopniowo kurczą się ludzkie prawa i wolności obywatelskie. Demokracja nie jest lekarstwem na choroby wspólnoty ludzkiej, pozostawia wielu na marginesie, nie obiecuje szklanych domów. Nie jest bowiem idealną formą władzy, lecz według niektórych jest przynajmniej najlepszą z możliwych.

Fot. JACEK SIKORA

Gościem ostatniego przed wakacjami spotkania w MUR-ze był poeta, publicysta i polityk Michał Jagiełło (z prawej; na zdjęciu w rozmowie z konsulem generalnym RP w Ostrawie, Jerzym Kronholdem).

Czym jest demokracja? Jak budowano demokrację w Odrodzonej Polsce? Jakie były jej dalsze losy? Na te i inne pytania spróbuje odpowiedzieć Radomir Sztwiertnia, doktorant na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu oraz asystent na Wydziale Polityk Publicznych Uniwersytetu Śląskiego w Opawie. Zajmuje się m.in. systemami politycznymi państw Europy Środkowej i Wschodniej, administracją publiczną oraz sprawami mniejszości narodowych.

Jak poinformowała nas dyrektor MUR-u, wiceprezes ZG PZKO Dauta Chwajol, w krótkim programie wystąpi na spotkaniu pianistka Weronika Styrnalska z Cieszyna, studentka trzeciego roku Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach Zagra m.in. utwory: Fryderyka Chopina, Franza Schuberta, Claude'a Debussy'ego. **(kor)**

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

Męczennik czy sprawca?

Ostatnio pojawia się w telewizji Jarosław Kaczyński, który stale poszukuje sprawców tragedii katyńskiej. Dzielnie starają się mu pomagać Beata Kempa (podobno ukończyła wszystkie klasy szkoły podstawowej) i Joachim Brudziński. Warto naszym czytelnikom Głosu podać do wiadomości, co o tym myśli redaktor naczelny „Wprost", Tomasz Lis.

PiS, który cynicznie i z huraganowym impetem przeszedł do oskarżeń w sprawie tragedii smoleńskiej, wrócił nie tylko do 10 kwietnia. Tak naprawdę wrócił do 9 kwietnia, czyli do epoki, gdy partia ta mogła wiele, ale nie mogła poważnie myśleć o odzyskaniu władzy. Słynny meldunek złożony w dniu wyborów w 2005 r. przez Lecha Kaczyńskiego panu prezesowi zdefiniował tamtą prezydenturę. Słowa Jarosława Kaczyńskiego wypowiedziane 4 lipca o „męczeńskiej śmierci tych, którzy polegli", obawiam się, zdefiniowały rodzaj opozycji, który w najbliższym czasie zaprezentuje Polsce PiS. Oczywiście, do momentu, gdy spin-felczerzy wytłumaczą prezesowi, że niezbędne będzie 73. ocieplenie wizerunku i niemówienie tego, co myśli.

Wojna toczy się o polityczną przyszłość, ale wstępem do niej jest batalia o pamięć o Lechu Kaczyńskim. Daje się nam, nie czekając na wyniki śledztwa, dwie skrajne wersje opowieści o katastrofie w Smoleńsku i poprzedniej prezydenturze. Prezydentura obśmiewana, ale patriotyczna i skuteczna, a Lech Kaczyński – męczennik, to wersja pierwsza. Prezydentura katastrofalna zakończona katastrofą, której najbardziej prawdopodobnym sprawcą był sam prezydent, to wersja druga. Sęk w tym, że oficjalnym adwokatem tej ostatniej jest wyłącznie ekscentryczny Janusz Palikot. Orędownikami i rzecznikami pierwszej są właściwie wszyscy politycy PiS-u z prezesem tej partii na czele.

Trzeba zauważyć, że ostatnia erupcja szczerości polityków PiS-u jest zgodna z tym wszystkim, co demonstrowała ta partia w ostatnich latach, wyłączając ociepleniowo-wizerunkowe antrakty. Sensem ostatniej akcji jest zalegalizowanie paranoi jako fundamentu roszczeń do sprawowania władzy. Kiedyś były to fantasmagorie o układzie, potem brednie o IV RP, dziś rojenia o zamachu w Smoleńsku. Używanie w politycznej grze wielkiej tragedii jest skrajnie cyniczne, ale i na swój sposób logiczne. Bo oto mamy już układ ponadnarodowy, mamy spisek Tuska i Putina. Jasno określony został wróg wewnętrzny, czyli Tusk, co prowadził zbrodniczą politykę, ma krew na rękach. I wróg zewnętrzny, czyli Rusek, który, wiadomo, jest taki jak zawsze, czyli zły. Przyjmując takie założenie, można chcieć powołać jakiś zespół do zbadania przyczyn tragedii, jednocześnie wszelkie przyczyny tragedii całkowicie ignorując. Bo po co cierpliwie czekać na ich wyjaśnienie, skoro politycznie użyteczna jest teza, że to był zamach, a więc męczyńska śmierć, a więc winni są Tusk i Putin. W całej tej operacji użyteczny jest krzyż przed Pałacem Prezydenckim. Nazywany symbolem żałoby Polaków, służy jako kij do okładania wroga. Mamy tu do czynienia z totalną instrumentalizacją symboli religijnych. Kto chce krzyża przed pałacem – jest patriotą, kto nie chce, to w Pałacu Prezydenckim jest co najwyżej intruzem i uzurpatorem.

Kilka tygodni temu prezes PiS-u nawoływał do zakończenia polsko-polskich wojen. Dziś, już bez kampanijnych barier, serwuje nam się nową wojnę, która może być bardziej brutalna niż wszystkie dotychczasowe. Jej nieodłączną cechą jest polityka „wyłączania". Tusk „zostawił ciała prezydenta w ruskiej trumnie", więc nie zasługuje na szacunek. Komorowski nie chce krzyża przed pałacem, więc nie jest prawdziwym katolikiem. Rząd nie kupił nowych samolotów (w przeciwieństwie do poprzedniego rządu), więc prowadził zbrodniczą politykę. W tej wizji świata nie ma politycznych oponentów i konkurentów. Są wyłącznie wrogowie, których należy, oczywiście dla dobra Polski, zniszczyć. Politycznie rywale nie rozumieją tego, co jest istotą polskości i kwintesencją patriotyzmu, a skoro nie rozumieją, to po cóż z nimi prowadzić jakiś dialog? Wroga trzeba jak najszybciej politycznie wyeliminować. Zakończenie polsko-polskich wojen jest więc w swej istocie tym, co proponowali komuniści – tak będziemy walczyli o pokój, że kamień na kamieniu nie zostanie. Obserwujemy więc sakralizację brutalnej polityki przy użyciu religijnych symboli. Kiedyś Jarosław Kaczyński powiedział, że ZChN to najkrótsza droga do dechrystianizacji Polski. Dziś sam tą drogą kroczy. Przedziwne jest to, że Kościół, a w każdym razie jego liczni reprezentanci, zdają się tego niebezpieczeństwa nie dostrzegać.

Śmierć prezydenta i jego żony oraz 94 innych osób na chwilę połączyła Polaków. Walka o pamięć o Lechu Kaczyńskim, której sensem jest walka o władzę, może podzielić Polaków nie na jedną kampanię czy na jedną kadencję, ale na całą generację. Ciekawe spostrzeżenia łączą się z uroczystością pogrzebową prezydenta. Ludzie spontanicznie wyrażali swój smutek, ale o miejscu pochówku prawdopodobnie zadecydował nie naród, nie rodzina, ale duchowni, którzy na uroczystości robili wrażenie, że chodzi im o demonstrację siły, a nie o udział w pogrzebie. Wielu widzów odniosło wrażenie, że to była raczej defilada biskupów (100) i księży (2000).

W ostatnich latach pojawiają się skandaliczne afery seksualne niektórych biskupów. Trudno zrozumieć, że każdy przeciętny człowiek może mieć wielkie problemy, jeżeli ma zbyt wielki pociąg do nieletnich, i niejeden trafił już do więzienia; że takie kary nie dotyczą wszystkich ludzi. Przecież i biskup też jest człowiekiem a jednak jeszcze żaden za podobne przewinienia nie trafił za kratki! Przypomina to trochę ustrój komunistyczny. Członka partii nie można było ukarać, a jeżeli już, to najpierw musiał być usunięty z partii. Trzeba więc jeszcze wiele rzeczy rozważyć, a potem być może zmienić na lepsze.

WILHELM FRANEK,
Czeski Cieszyn

Czekają na zmiany w ratuszu

Wiadomo już, że przed wyborami samorządowymi nie uda się w Trzyńcu przeforsować wprowadzenia polskiego nazewnictwa w miejscach publicznych. Ostatnią próbę podjęli przedstawiciele polskich organizacji w styczniu br., na kilka dni przed przyjazdem na Zaolzie ówczesnego ministra ds. mniejszości i praw człowieka, Michaela Kocába. Czy jest szansa, że po październikowych wyborach coś się zmieni? Rozmawiamy z pełnomocnikiem Kongresu Polaków w Trzyńcu, członkiem trzynieckiej Komisji ds. Mniejszości Narodowych, Romanem Suchankiem.

Po raz trzeci – i na razie ostatni – przedstawiliście wniosek o wprowadzenie polskich napisów komisji ds. mniejszości narodowych po liście, w którym były minister Kocáb poparł naszą mniejszość w staraniach o poszanowanie naszych praw. Nawet jego słowa nie przekonały przedstawicieli innych mniejszości w komisji i wniosek ponownie został odrzucony. Czy od tego czasu podejmowaliście jakieś dalsze kroki?

W związku z tym, że po spotkaniu ministra Kocába, który w lutym odwiedził Zaolzie, z burmistrz Věrą Palkovską, pojawiły się nieoficjalne informacje o tym, że pani burmistrz zgodziłaby się na wprowadzenie polskich tablic wjazdowych, napisałem do niej w imieniu polskiej mniejszości list, w którym prosiłem ją o spotkanie. Oddałem go w sekretariacie 28 kwietnia br. i czekałem na odpowiedź. Spotkanie odbyło się jednak dopiero 3 sierpnia br., braliśmy w nim udział wraz z Kazimierzem Cieślarem.

Co miało przynieść to spotkanie? Bo przecież burmistrz nie może sama zadecydować o wprowadzeniu polskich tablic...

Fot. DANUTA CHLUP

Roman Suchanek

Choć są to informacje, których nie mogę udokumentować, to z wszystkich rozmów z członkami komisji w całej czteroletniej kadencji odniosłem wrażenie, że przedstawiciele innych mniejszości inspirowali się podejściem kierownictwa miasta do sprawy napisów. Chcieliśmy więc przekonać panią burmistrz, by – jeżeli faktycznie byłaby przychylna przynajmniej tablicom wjazdowym – choć w paru słowach dała to publicznie do zrozumienia, tak, by komisja odebrała to jako zgodę kierownictwa miasta na wprowadzenie podwójnego nazewnictwa.

Czy spotkanie przyniosło jakieś efekty?

Odbyło się zbyt późno, na krótko przed wyborami. Padły więc tylko stwierdzenia typu, że „po wyborach poważnie się tym zajmiemy". Pani burmistrz nie umiała też odpowiedzieć na nasze pisemne uwagi i pytania, dotyczące tego, że ratusz w niekorzystnym świetle przedstawił nasze działania w dorocznym sprawozdaniu o sytuacji mniejszości narodowych na terenie miasta, które odsyłane jest do Rady Rządu. Tego sprawozdania nikt nie konsultował z przedstawicielami polskiej mniejszości. Są w nim wprost bulwersujące sformułowania pod naszym adresem – np.: „vlnovitý charakter jimi rozdmýchávaných kampaní a militantní postoj brání všem menšinám ztotožnit se s jejich úsilím a většinovou společnost odpuzuje". Nie mogę się zgodzić z tym, by ktoś obwiniał nas z agresji czy bojowości tylko dlatego, że zgodnie z ustawą staramy się o wprowadzenie w życie międzynarodowej umowy o prawach mniejszości. Podobnych rażących sformułowań jest tam więcej.

Wybory komunalne mogłyby przynieść zmianę. Jak przygotowuje się do nich polska mniejszość w Trzyńcu?

Wspólnota-Soužití wystawiła w Trzyńcu ponownie swoją własną listę kandydatów. Uważam, że są na niej ciekawe, znane osobistości, jak chociażby ks. Bogusław Kokotek czy dyrektor polskiej szkoły Tadeusz Szkucik. Teraz zależy na tym, by udało nam się przekonać do naszego programu ogół mieszkańców Trzyńca. Oczywiście najbardziej liczymy na naszego polskiego wyborcę. Po wyborach będą wchodziły w grę trzy możliwe rozwiązania: albo dojdzie do zasadniczych zmian w ratuszu i uda nam się ustawową drogą przeforsować nasz wniosek, albo – ze względu na to, że ustawa jest niedoskonała, bo nie do końca z niej wynika, kto właściwie decyduje o wprowadzeniu dwujęzyczności – komisja czy rada, dalej będziemy usiłowali o to, by została zmieniona, albo będzie się trzeba zastanowić nad tym, czy nie zaskarżyć miasta Trzyńca do sądu, ponieważ nie jest w stanie zrealizować międzynarodowej umowy, którą podpisał czeski rząd i ratyfikował czeski parlament. Dwa ostatnie rozwiązania oznaczałyby oczywiście żmudną, długą drogę i nie wiadomo, co by z nich wynikło. Taką decyzję musiałby podjąć jedynie Kongres Polaków.

Kluczową sprawą po wyborach będzie chyba skład nowej komisji ds. mniejszości narodowych?

Polska mniejszość najprawdopodobniej nie będzie miała większości w Radzie Miasta i tym samym decydującego wpływu na skład komisji. Ale uważam, że to nie zależy tylko od mniejszości. Wierzę, że po wyborach zapanuje w radzie bardziej tolerancyjna atmosfera i znajdzie się tam więcej osób dostrzegających w wielokulturowości Zaolzia drogę do szerszego otwierania się na Europę.

Czy starania o wprowadzenie polskiego nazewnictwa popierają aktywnie również przedstawiciele polskiej grupy w wioskach wchodzących w skład Trzyńca – na przykład w Oldrzychowicach, Gutach, Tyrze, Karpętnej?

Pod wnioskiem o wprowadzenie podwójnych napisów podpisali się prezesi wszystkich Kół Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego na terenie Trzyńca, a także Macierzy Szkolnej i PTTS „Beskid Śląski". A więc tak, popierają. **DANUTA CHLUP**

Przypomną Szkołę Górniczą

Historię Polskiej Szkoły Górniczej w Dąbrowie przypomni wystawa zorganizowana przez Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków oraz Bibliotekę Regionalną w Karwinie. Na wernisaż organizatorzy zapraszają 1 września o godz. 15.30 do siedziby biblioteki przy Rynku Masaryka we Frysztacie. – Przygotowaliśmy dokumenty związane ze szkołą, zdjęcia, publikacje jubileuszowe, artykuły prasowe – wyjaśnił Marian Steffek z Ośrodka Dokumentacyjnego KP. – Materiały pochodzą ze zbiorów Państwowego Archiwum Powiatowego w Karwinie i Krajowego Archiwum w Opawie, a także od osób prywatnych, m.in. Józefa Chmiela z Darkowa, który był inicjatorem zorganizowania wystawy, Erny Wratnej oraz Grzegorza Gąsiora – dodał.

Fot. Ze zbiorów Erny Wratnej

Także to zdjęcie obejrzymy na wystawie w Karwinie-Frysztacie.

Historia Polskiej Szkoły Górniczej w Dąbrowie była krótka. Placówkę założono w 1907 roku, a zamknięto wraz ze zmianą polityczną w roku 1920. W pierwszym roku istnienia naukę w placówce rozpoczęło 24 uczniów (16 ze Śląska Cieszyńskiego, 7 z Galicji i 1 z Górnego Śląska). Szkoła była instytucją prywatną, utrzymywaną głównie ze składek Związku Górników i Hutników Polskich oraz subwencji rządu. – Szkoła Górnicza w Dąbrowie była szkołą średniego typu, której absolwenci mieli prawo, po myśli ustawy o kierownikach i osobach dozoru, do stanowisk zastępców sztygarów (sztygarów i nadsztygarów) kopalń, w pierwszym zaś rzędzie mieli być zastępcami kopalń węgla kamiennego na wschodnim Śląsku i w Galicji – czytamy w publikacji jubileuszowej wydanej z okazji 25-lecia szkoły, która również zostanie zaprezentowana na wystawie.

Problemy zaczęły się w 1918 roku wraz z polsko-czeską walką polityczną, dochodziło do szykan i aresztowań uczniów i nauczycieli, kilkakrotnie musiano zawieszać naukę. W czerwcu 1920 roku czeska Rada Gminy wypowiedziała szkole zajmowane przez nią pomieszczenia, a kiedy decyzją Rady Ambasadorów zagłębie cieszyńskie wraz z Dąbrową przypadło Czechosłowacji, szkołę ostatecznie zamknięto. Pozostało 120 absolwentów dąbrowskiej placówki, część z nich pracowała na stanowiskach sztygarów w Zagłębiu Ostrawsko-Karwińskim, a część w zagłębiach węglowych w Polsce. Kto nie zdążył ukończyć szkoły przed jej zamknięciem, mógł dokończyć naukę w Państwowej Szkole Górniczej w Wieliczce.

Wystawa przypomni dokładne losy szkoły oraz jej absolwentów i grono nauczycielskie. W karwińskiej bibliotece można będzie obejrzeć ekspozycję do 27 września. **(ep)**

Guty zapraszają na Dożynki Śląskie

Dożynki Śląskie to specjalność Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Gutach. W tym roku odbędzie się ich 43. edycja.

W niedzielę 22 sierpnia o godz. 13.00 ruszy korowód dożynkowy z końcowego przystanku autobusowego do ośrodka PZKO w Gutach. Tu o godz. 13.30 Zespół Regionalny „Oldrzychowice" wystawi widowisko dożynkowe. W programie kulturalnym wystąpią ponadto Orkiestra Dęta „Jablunkovanka", zespoły taneczne „Śmiłowianie" i „Bystrzyca", a także goście z Polski – „Jasienica" z Jasienicy oraz „Holan" z Oświęcimia.

STOWARZYSZENIE WSPÓLNOTA POLSKA

Fot. MAREK SANTARIUS

MINISTERSTVO KULTURY

Jak zapewniają organizatorzy, na uczestników Dożynek czekają liczne atrakcje, zabawa ludowa, loteria dożynkowa oraz wspaniała kuchnia śląska, której przysmaki można kosztować już od godz. 11.00.

Imprezę wspierają finansowo Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" oddział w Bielsku-Białej, Ministerstwo Kultury RC oraz Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w RC, Zarząd Główny.

(Artykuł sponsorowany)

GŁOSIK

Kochani Głosikowicze!

Głosik i Ludmiłka pogrążyli się w wakacyjnej atmosferze „nicnierobienia", zapomnieli o swoich obowiązkach i postanowili w tym tygodniu nie przejmować się waszą głosikową rubryką. Wszystkim muszę zająć się ja, Kropka.

Zbliża się koniec wakacji, czyli najfajniejszego okresu w roku. Koniecznie piszcie do nas, co robiliście w lecie, przysyłajcie relacje i rysunki z wakacji. Jak tylko Głosik i Ludmiłka przestaną leniuchować, zabiorą się do czytania waszych listów i oglądania rysunków. Najlepsze prace opublikujemy w naszej rubryce i nagrodzimy.

– Co ty mówisz, Kropko, wakacje najlepszym okresem w roku? Ja myślę, że wszystkie dzieci jednak kochają szkołę – odezwała się wreszcie Ludmiłka. Głosik też podniósł się z trawy, na której się opalał i powiedział: – Taaak, kochają szkołę, ale najbardziej w czasie wakacji... **KROPKA**

Koniec wakacji ze strachami

Nieubłaganie zbliża się koniec lata i wakacyjnej laby. A z wakacjami trzeba się przecież należycie pożegnać. Jeśli jeszcze nie wiecie, co robić w ostatni sierpniowy weekend, koniecznie wybierzcie się na cieszyńską Wieżę Piastowską. W niedzielę 29 sierpnia na Wzgórzu Zamkowym w Cieszynie odbędzie się tradycyjne pożegnanie wakacji, czyli impreza pod nazwą „Strachy na Zamku". A kto będzie tam straszył? W atmosferze nadchodzącego nieuchronnie końca wakacji spotkają się duchy, wampiry, straszydła z obu stron Olzy, czyli po prostu wy – dzieci w pomysłowych przebraniach.

Wesoły pochód wszystkich strasznych i straszliwych straszydeł wyruszy o godzinie 18.00 sprzed ośrodka Kultury „Strzelnica" w Czeskim Cieszynie i wzdłuż Olzy dojdzie na Wzgórze. Tam czekają na was zabawy, konkursy, wybór najlepszych masek, nagrody, słodycze i wiele innych atrakcji. Tradycyjnie też wieczorem zapłoną lampiony, a po zmroku cieszyńskie niebo rozświetlą sztuczne ognie. **(ep)**

Fot.ARC

Kolorowy pochód dzieci – straszydeł w maskach przejdzie z Czeskiego Cieszyna na Wzgórze Zamkowe.

UŚMIECHNIJ SIĘ

Przedszkole. Po zajęciach nauczycielka pomaga założyć buciki jednej z dziewczynek. Męczy się, bo buciki są ciasne, ale w końcu – weszły. Spocona siada na ławce obok, a dziewczynka mówi:
– Ale buciki są na złych nóżkach!
Rzeczywiście, lewy na prawej nodze, prawy na lewej. Nauczycielka ściąga je więc, zakłada znowu, męczy się, sapie... wreszcie!
– Ale to nie są moje buciki... – mówi nagle dziewczynka.
Nauczycielka się denerwuje, ściąga buciki, ociera pot z czoła...
– ... To są buciki mojego brata, ale mama kazała mi je nosić – wyjaśnia dziewczynka.
Pani zaciska pięści, liczy do dziesięciu... Wciąga buciki znowu na nogi dziewczynki. Zakłada jej płaszczyk, czapeczkę...
– Masz rękawiczki? – pyta dziewczynkę.
– Mam, schowane w bucikach!

* * *

Mama Jasia wyjechała na kilka dni. Tata musiał więc odwieźć syna do przedszkola. Tam jednak nauczycielka mówi:
– Ten chłopiec tutaj nie chodzi.
– Nie znamy tego chłopca, nie jest z naszego przedszkola – słyszy tata Jasia w drugim przedszkolu. Podobnie jest w trzecim i czwartym. Wreszcie Jaś mówi:
– Tato, zaliczamy jeszcze jedno przedszkole i jedziemy do szkoły, bo się na lekcje spóźnię!

* * *

Na zakończenie roku szkolnego dyrektor zwraca się do uczniów.
– Życzę wam przyjemnych wakacji, zdrowia i żebyście we wrześniu wrócili mądrzejsi.
– Nawzajem - odpowiada młodzież.

* * *

Na lekcji języka polskiego nauczyciel pyta:
– Czym będzie wyraz „chętnie" w zdaniu: „Uczniowie chętnie wracają do szkoły po wakacjach"?
Zgłasza się Jasiu:
– Kłamstwem, panie profesorze.

WITAMY

JANIS urodził się 23 listopada ub. roku. Jego rodzice to Halina i Roman Ruszowie. Janis jest ich pierwszym synem, lecz w lutym przyszłego roku doczeka się rodzeństwa. Rodzinka mieszka w Nawsiu. Imię dla synka wybrał ojciec. Inspirował się imieniem hokeisty Janisa Andersonsa, który grał w kadrze trzynieckiego klubu.

Janis to jedna z form imienia Jan. Imię to jest popularne w Grecji, w krajach nadbałtyckich jest w użyciu forma Jānis. Znaną osobą noszącą to imię jest Janis Sidovský – producent, menedżer w dziedzinie show-biznesu. **(dc)**

Fot.ARC

UWAGA RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przyszły na świat w ostatnich miesiącach. Oprócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka, prosimy podać także jego wagę urodzeniową i wzrost, ewentualnie dane na temat rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przesyłać na adres: danuta.chlup@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres Redakcji.

MINI KWADRAT MAGICZNY

Zapraszamy do rozwiązywania wakacyjnych szarad i krzyżówek. Nagrodę za nadesłanie poprawnej odpowiedzi z poprzedniej krzyżówki wylosował **Dominik Poloček**, uczeń klasy 4. PSP w Czeskim Cieszynie. Nagroda książkowa czeka na zwycięzcę w redakcji.

Poziomo i pionowo jednakowo:
1. Jeden z trzech muszkieterów, kompan Portosa i Aramisa **2.** Grzanka **3.** Stolica Norwegii **4.** Zbocze góry. **Opr. (BJK)**

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

LOGOGRYF

1. Suche, obumarłe drzewo w lesie **2.** Do mycia podłogi **3.** Krótka scena, fragment spektaklu **4.** W herbie Warszawy **5.** Starożytna poetka z Lesbos **6.** Wędlina do kanapki.

Wyrazy trudne: Safona

Rozwiązanie dodatkowe:

NIE LUBIĄ GARGAMELA...

Opr. (BJK)

1	S					A
2	S					A
3	S					A
4	S					A
5	S					A
6	S					A

KRZYŻÓWKA PODRÓŻNICZA

1. ...fotograficzny, przydatny na wycieczce
2. Płynie na przykład przez Cieszyn
3. Stolica Austrii
4. Miejscowość położona na styku granic Polski, Czech i Słowacji.
5. Łysa..., beskidzki szczyt
6. Biały... w Starych Hamrach
7. Oprowadza wycieczkę **Opr. (ep)**

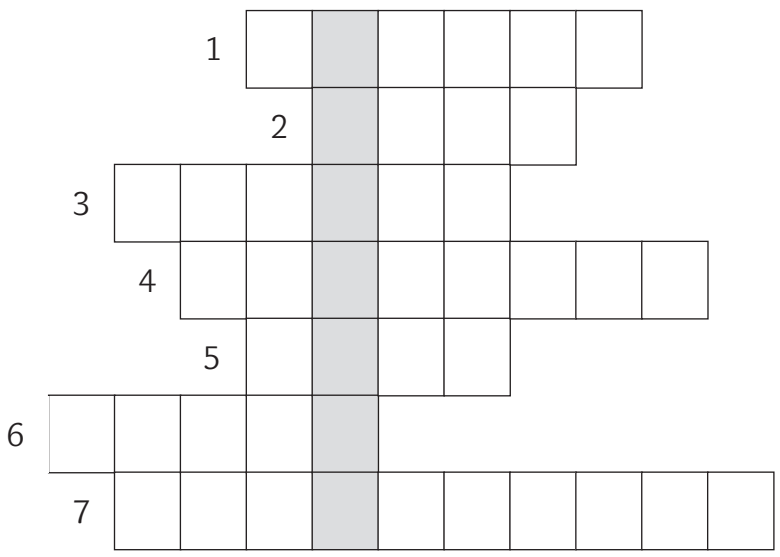

CZWARTEK 19 sierpnia

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Fantaghiro (s.) **9.15** Legenda Nezha (s.) **9.45** Siódme niebo **10.30** Smaki polskie **10.45** Jak zostać ogrodnikiem **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.35** My, wy, oni **13.00** Kabaretowa Jedynka **13.25** Don Matteo (s.) **14.30** Plebania (s.) **15.00** Wiadomości **15.20** Przebojowa noc **15.25** Klan (s.) **16.25** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Celownik **17.50** Zmiennicy **19.00** Przebojowa noc **19.10** Halo, tu Hania! **19.30** Wiadomości **20.25** Ranczo (s.) **21.30** Sprawa dla reportera **22.25** Życie po życiu **23.20** A jeśli się uśmiecham **0.25** Zagadkowa Jedynka **1.30** Las w płomieniach (film USA).

TVP 2

6.15 Trzeba się dobrze spisać **6.50** W krainie władcy smoków **7.25** M.A.S.H. (s.) **7.55** Codzienna 2 m 3 **8.30** Pytanie na śniadanie - wakacje **10.40** Aleja gwiazd **11.00** Święto Przemienienia Pańskiego **11.20** Familiada (teleturniej) **11.55** Roznosiciele radości **13.05** Janosik (s.) **14.10** Dom **16.00** Program lokalny **16.30** M jak miłość (s.) **17.25** Gilotyna (teletutrniej) **18.00** Panorama **18.25** Gorący temat **19.00** Barwy szczęścia (s.) **19.35** Kabaret na lato **20.10** Tato **22.10** Dr House (s.) **23.10** Tancerze **0.10** Konfesjonał (film kopr.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.47** Info poranek **7.45** Aktualności **8.10** Gość poranka **8.45** Na co dzień **9.50** Info poranek **10.12** Biznes - otwarcie dnia **10.50** Gość poranka **12.16** Biznes **13.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.20** Biznes **16.50** Kronika miejska - Zabrze **17.00** Odkryjmy Małopolskę na rowerze **17.30** Zaklinacz czasu **18.00** Aktualności **18.25** Gość Aktualności **18.55** Pomysł na weekend **19.00** Śląsk jest piękny **19.25** TV Katowice zaprasza **20.10** Minęła 20-ta **21.06** Raport z Polski **22.24** Info dziennik **23.16** Raport z Polski **23.46** Ulubieniec - Historia Pietera-Dirka Uysa (film kopr.) **0.49** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.10** Fortuna Wiedzy (teleturniej) **7.50** Strażnik Teksasu (s.) **8.50** Przygody w siodle **9.25** Piękni (s.) **10.25** Ostry dyżur **11.25** Szpital na perypetiach (ss.) **11.55** Rodzina zastępcza plus **12.55** Synowie, czyli po moim trupie!!! **13.25** I kto tu rządzi? **14.00** Miodowe lata (s.) **14.45** Świat według Bundych (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Miodowe lata (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Mój chłopak się żeni (film USA) **22.10** Wallander - Joker (film szwedzki) **0.00** Zagadkowa Noc.

TVC 1

5.59 Dzień dobry **8.30** Mateuszek (s. anim.) **8.35** Bill i Ben (s. anim.) **9.00** Vašíček i leśni ludzie (bajka) **9.35** Gry bez granic **10.55** Dokument **11.10** Pr. cykl. o historii humoru w Pradze **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Bolkoviny (pr. roz.) **13.20** Siedmiu klaunów **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Dotyk anioła (s.) **15.10** Willy Fog w poszukiwaniu przygód (s. anim.) **15.35** Król z dżungli (s. anim.) **16.00** Złote rączki **16.15** Zgubione zabawki **16.30** Mateuszek (s. anim.) **16.35** Bill i Ben (s. anim.) **17.00** AZ-kwiz **17.25** Stop **17.30** Ogród - to sztuka (mag.) **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Minuta w muzeum **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości **20.00** Detektyw Murdoch (s.) **20.50** Mamba-show (talk-show) **21.35** Od uzależnienia do samodzielności (pr. cykl.) **22.00** Na tropie (mag. krym.) **22.25** Miejsce zbrodni: Adwokat (film niem.) **0.00** Córki McLeoda (s.).

TVC 2

6.00 Babar (s. anim.) **6.20** Czarodziejska karuzela (s. anim.) **6.30** Czas zakładania **6.40** Mądronos (pr. dla dzieci) **7.00** Pod pokrywką (mag. kul.) **7.25** Eksperymenty Michaela **7.35** 10 wieków architektury **7.50** Dołącz do nas (pr. ekol.) **8.05** Nie poddawaj się (pr. ekol.) **8.30** Panorama **9.10** Vladimír Körner (dok.) **9.35** Bitwa o Brytanię (cykl dok.) **10.25** Historie sław (cykl dok.) **11.25** AZ-kwiz **11.50** Dom - to sztuka (mag.) **12.15** Czarne owce (pr. publ.) **12.30** Geniusze i szaleńcy **12.45** Futuroskop **13.10** Tęczowa góra (bajka) **14.20** Labirynt (pr. dla dzieci) **14.50** Kamera na szlaku (mag.) **15.20** Europa dziś **15.55** Pryzmat (mag.) **16.15** Kawałek drewna z drzewa **16.35** Człowiek - nauka - przyrządy **17.05** Turcja - brama Orientu (cykl dok.) **17.25** Skryte zbrodnie 68-go (dok.) **18.25** Klasztorna rzesza (cykl dok.) **18.55** Wiadomości w czeskim języku migowym **19.05** Złota Meduza (lista przeb.) **19.35** Po czesku **19.45** EXPOminuty 2010 **20.00** Etiudy małżeńskie: Zuzana i Stanislav (dok.) **20.35** Etiudy małżeńskie w 20 lat później: Zuzana i Stanislav (dok.) **21.35** Późny związek (film kopr.) **23.15** Historie.cs (mag.) **0.10** Spotkanie z Janem Burianem **0.40** Taksówka w strefę mroku (dok.) **1.35** Q_(mag.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.30** Ten okropny rok! (film USA) **11.15** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.25** Redakcja (s.) **12.25** Komisarz Rex (s.) **13.20** Las Vegas Casino (s.) **14.15** Gwiezdne wrota (s.) **15.05** Kobra 11 (s.) **16.05** Agenci NCIS (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.25** Dr House (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości **20.00** Licencja na miłość (film USA) **22.10** Dynastia Tudorów (s.) **23.15** Potęga strachu (film USA).

PRIMA

6.25 Pinky i Mózg (s. anim.) **6.55** Frasier (s.) **7.20** Magazyn kulinarny **8.05** Will & Grace (s.) **8.45** M.A.S.H. (s.) **9.20** Nieustraszony (s.) **10.20** To morderstwo, napisała (s.) **11.20** Portret zabójcy (s.) **12.20** M.A.S.H. (s.) **13.20** Will & Grace (s.) **13.50** Chirurdzy (s.) **14.50** JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **15.40** Columbo (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.50** Fakty B. Tachecí **18.00** Nakryto do stołu! (konkurs kulinarny) **18.55** Wiadomości **19.50** VIP wiadomości **20.00** Johnny English (film br.) **22.00** 40 dni i 40 nocy (film kopr.) **0.00** Osiemdziesiąt sześć tysięcy dolarów (film USA).

PIĄTEK 20 sierpnia

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Owocowe ludki **9.15** Na wysokiej fali **9.50** Siódme niebo **10.40** Pomysł na mieszkanie (dok. bryt.) **11.05** Wędrówki z europlecakiem **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.30** Wojna światów **12.55** Ostry dyżur Jedynki **13.25** Don Matteo (s.) **14.30** Plebania (s.) **15.00** Wiadomości **15.20** Przebojowa noc **15.25** Klan (s.) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Mistrzostwa Świata - Rajd Brazylii **17.00** Teleexpress **17.25** Na łonie natury (film USA) **18.55** Kawa czy herbata? **19.05** Kraina elfów **19.30** Wiadomości **20.20** Letnia Grand Prix w Wiśle **22.30** Krwiożercza małpa (BloodMonkey) **0.05** Dracula **1.45** Dama zniknęła (film bryt.).

TVP 2

6.20 W krainie władcy smoków **7.20** M.A.S.H. (s.) **7.55** Codzienna 2 m 3 **8.30** Pytanie na śniadanie - wakacje **11.30** Bobby najwierniejszy z psów (film bryt.) **13.20** Janosik (s.) **14.20** Dom (s.) **16.00** Program lokalny **16.25** Daleko od szosy **18.00** Panorama **18.25** Gorący temat **18.40** Sport -telegram **19.00** Licencja na wychowanie (s.) **19.40** Kabaret na lato **20.20** Kabaretowy Klub Dwójki **21.20** Hity na czasie **23.15** Na marginesie życia (film bryt.) **0.55** Podkomisarz Brenda Johnson (s.).

TV KATOWICE

6.10 Info poranek **6.45** Serwis info flesz **7.40** Info poranek **7.45** Aktualności **8.10** Gość poranka **8.45** Era kobiet **9.50** Info poranek **10.12** Biznes - otwarcie dnia **10.50** Gość poranka **12.16** Biznes **13.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.20** Biznes **16.50** Informator KZK GOP **17.00** Fundusze na start **17.30** Przyrodnicze perły ziemi częstochowskiej **17.50** Pomysł na weekend **18.00** Aktualności **18.25** Gość Aktualności **18.55** Niepokorni **19.00** Szlakiem zabytków techniki **19.25** TV Katowice zaprasza **20.10** Minęła 20-ta **21.06** Raport z Polski **22.15** Info dziennik **23.16** Raport z Polski.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.10** Fortuna Wiedzy (teleturniej) **7.55** Strażnik Teksasu (s.) **8.55** Przygody w siodle **9.30** Piękni (s.) **10.30** Ostry dyżur **11.30** Szpital na perypetiach (s.) **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Polska - Tajwan, siatkówka **15.15** Świat według Bundych (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Miodowe lata (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Karate Kid IV - Mistrz i uczennica **22.30** Anakonda (film kopr.) **0.15** Duża ryba (film USA) **2.45** Zagadkowa Noc.

TVC 1

5.59 Dzień dobry **8.30** Mateuszek (s. anim.) **8.35** Bill i Ben (s. anim.) **9.00** Biuro rzeczy znalezionych (s.) **10.05** Gilbert Becaud w Pradze **10.35** Szczęście domowe (mag.) **11.00** Rozmowy H w dwadzieścia lat później **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Marie Rottrová i przyjaciele **13.10** Śladami... **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Dotyk anioła (s.) **15.05** Franklin (s. anim.) **15.30** Czarodziejskie drzewo (s.) **15.55** Śpiewanki **16.00** Baranek Shaun (s. anim.) **16.05** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **16.30** Labirynt (pr. dla dzieci) **17.00** AZ-kwiz **17.30** Mieszkać - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Białe owce (pr. publ.) **18.40** Dziecięcy punkt widzenia **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion **19.00** Wiadomości **19.55** Losowanie Euromilionów **20.00** Królewskie słowo (bajka) **21.35** 13 komnata Dalibora Jandy **22.05** Talk-show Jana Krausa **22.55** Californication (s.) **23.30** Policjantka (film fr.) **1.10** Córki McLeoda (s.) **1.55** Mamba-show.

TVC 2

6.00 Babar (s. anim.) **6.20** Czarodziejska karuzela (s. anim.) **6.30** Czas zakładania (s.) **6.40** Wędrówki wodniaków **6.55** Ogród - to sztuka (mag.) **7.20** Kawałek drewna z drzewa **7.40** Człowiek - nauka - przyrządy (cykl dok.) **8.10** Turcja - brama Orientu (cykl dok.) **8.30** Panorama **9.10** Na tropie (mag. krym.) **9.35** Na pływalni z L. Smoljakiem (talk-show) **10.05** Miejsca pielgrzymkowe (cykl dok.) **10.25** Dzieci lat 50-tych (cykl dok.) **10.55** Pogotowie kulinarne (mag.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Pod pokrywką (mag.) **12.25** Ten nasz czeski charakter (cykl dok.) **12.55** Złota Meduza (lista przeb.) **13.25** Złote rączki **13.45** Niefortunna czarownica (s.) **14.10** Sportowcy świata (cykl dok.) **14.40** Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) **15.10** Telewizja w sierpniu 1968 (dok.) **16.25** Owady i człowiek (cykl dok.) **16.45** Chorwackie parki narodowe (dok.) **17.05** Futuroskop (mag.) **17.30** Geografia świata **17.55** City Folk - Stambuł, 2007 **18.25** Kosmopolis (mag.) **18.55** Wiadomości w czeskim języku migowym **19.05** Historie domów (cykl dok.) **19.25** Auto Moto Revue (mag.) **20.00** Cudowna planeta: Przygody z jaguarami (cykl dok.) **20.50** Moja rodzina (s.) **21.20** Siedem epok rocka (cykl dok.) **22.15** Big Beat (cykl dok.) **23.20** Gorączka piątkowej nocy: „Złote lata 90-te" **23.50** Gorodok **0.15** Europejczycy: Zdeněk Sýkora.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.30** Kobra 11 (s.) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.30** Redakcja (s.) **12.30** Komisarz Rex (s.) **13.25** Las Vegas Casino (s.) **14.15** Gwiezdne wrota (s.) **15.10** Kobra 11 (s.) **16.05** Agenci NCIS (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości **17.25** Dr House (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Spadek (film czes.) **22.45** Anakondy: Polowanie na Krwawą Orchideę (film ros.) **0.40** Stella Street (film USA-br.) **2.25** Zbrodnie namiętności (film kan.).

PRIMA

6.25 Pinky i Mózg (s. anim.) **6.55** Frasier (s.) **7.20** Magazyn kulinarny **8.05** Will & Grace (s.) **8.45** M.A.S.H. (s.) **9.15** Nieustraszony (s.) **10.20** To morderstwo, napisała (s.) **11.20** Portret zabójcy (s.) **12.20** M.A.S.H. (s.) **13.20** Will & Grace (s.) **13.50** Chirurdzy (s.) **14.50** JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **15.45** Columbo (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.50** Fakty B. Tachecí **18.00** Nakryto do stołu! (konkurs kulinarny) **18.55** Wiadomości **19.50** VIP wiadomości **20.00** Speed: Niebezpieczna prędkość (film USA) **22.25** Zabójcza broń (film USA) **0.40** Przerażacze (film USA-nowozel.).

INFORMATOR

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Nasza niania jest agentem (19, 20, godz. 15.30); Incepcja (19, 20, godz. 17.45, 20.00); **KARWINA – Centrum**: Wybuchowa para (19, 20, godz. 17.45); Kajínek (19, 20, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central**: Madagaskar (19, 20, godz. 10.00); Plan B (20, godz. 18.00); Predators (20, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: W krainie bogów (19, 20, godz. 10.00); Mężczyźni, którzy nienawidzą kobiet (19, 20, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast**: Shrek forever (19, godz. 10.30, 15.00, 16.45, 18.30); Dzwoneczek i uczynne wróżki (20, godz. 15.00); Niezniszczalni (20, godz. 16.30, 18.30, 20.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

WYSTAWY

CZESKI CIESZYN, Kongres Polaków, ul. Komeńskiego 4: do 20. 8. wystawa pt. „Polskie Kluby Sportowe w Trzynieckiem". Czynna w dni powszednie w godz. 8-15.

GALERIA ZAMKOWA „Chagall", Karwina: do 29. 8. wystawa pt. „Mařák i Mařákowcy", czynna: po-pt: 10-17, so:13-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego"; do 10. 10. wystawa pt. „Piękno stroju ludowego". Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14**: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy"; do 30. 9. wystawa Antoniego Szpyrca pt. „Jabłonków na szkle malowany". Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Robotnicza 14**: wystawa pt. „Środki płatnicze na Śląsku Cieszyńskim". Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, rynek Masaryka**: do 26. 9. wystawa pt. „Szybciej! Wyżej! Mocniej!"; stała ekspozycja „Střípky z dějin Karviné". Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów"; do 17. 10. wystawa pt. „Czar kryształu". Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **ARCHEOPARK Kocobędz**: Czynny codziennie: 9-16.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Al. Masaryka 958**: do 26. 9. wystawa „Gdzie twoje gniazdko, ptaszku?". Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

CO ZA OLZĄ

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI w Cieszynie, Galeria Szara przy ul. Srebrnej 1: do 30. 8. wystawa Łukasza Jaworskiego pt. „Kaszmir". Czynna codziennie w godz. 13-18.

GALERIA BIELSKA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 12. 9. wystawa pt. „Premedytacje". Czynna codziennie w godz. 10-18.

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 18. 8. 2010

	Cieszyn ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,158	0,160	0,157	0,163
EUR	3,940	3,990	3,900	4,000
USD	3,050	3,100	3,030	3,130
	Czeski Cieszyn „Billa"			
	kupno	sprzedaż		
PZL	6,133	6,371		
EUR	24,215	25,457		
USD	18,837	19,903		(dc)

WSPOMNIENIA

Jutro, 20 sierpnia 2010 r., przypada setna rocznica urodzin Nieodżałowanej

śp. MARTY SANTARIUSOWEJ

z domu Janiurek, pochodzącej z Suchej Dolnej mieszkanki Olbrachcic, która zmarła w roku 1987. Cześć Jej pamięci! Syn Kazimierz, synowa Anna oraz wnuki Marek i Mariola z rodzinami. GL-563

Dnia 18. 8. 2010 minęła 100. rocznica urodzin naszego Drogiego Ojca, Dziadka i Pradziadka

śp. JANA SZKUTKA

z Cierlicka Dolnego, zaś 15. 4. 2010 minęła 18. rocznica Jego śmierci, kiedy na zawsze ucichło Jego dobre i ofiarne serce. Z miłością i smutkiem wspominają najbliżsi. GL-564

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 13. 8. 2010 zmarł w wieku 62 lat nasz Kochany Brat, Szwagier i Wujek

śp. WIESŁAW KOKOTEK

zamieszkały w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek dnia 20 sierpnia 2010 o godz. 11.00 z kościoła katolickiego w Karwinie-Łąkach. Zasmucona rodzina. RK-148

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 16. 8. 2010 zmarła w wieku 84 lat nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka, Ciocia

śp. MARIA FONIOKOWA

z domu Sikora, zamieszkała w Bystrzycy. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 20. 8. 2010 o godz. 15 z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy. Zasmucona rodzina. GL-570

Jak spokojnie żyła,
Tak spokojnie odeszła.
Skromna w swoim życiu,
Wielka w miłości i dobroci.

W głębokim żalu pogrążeni podajemy do wiadomości, że dnia 15. 8. zmarła, przeżywszy 90 lat, nasza Nieodżałowana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka, Ciocia

śp. MARTA SIOSTRZONKOWA

z domu Leitkep, z Olbrachcic. Uroczystość żałobna w intencji naszej Ukochanej Zmarłej odbędzie się w czwartek 19 sierpnia 2010 roku o godz. 16.00 w domu pogrzebowym na cmentarzu komunalnym w Olbrachcicach. Córki Anna i Helena oraz syn Józef z rodzinami. GL-558

Nie płaczcie drodzy, że idę spać.
Tego spokoju mi życzcie.
Tylko wieczne wspomnienie
W sercach zachowajcie.

W najgłębszym smutku pogrążeni, zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że nas na zawsze opuściła Ukochana Matka, Babcia, Prababcia, Siostra, Teściowa, Szwagierka i Ciocia

śp. WANDA NĚMCOVÁ

zamieszkała w Hawierzowie-Suchej Średniej, Hornosušská 12. Zmarła dnia 17. 8. 2010 w wieku 89 lat. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 20. 8. 2010 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie-Suchej. Po obrzędzie pogrzebowym Zmarła złożona będzie do grobu rodzinnego na cmentarzu w Orłowej. W smutku pogrążona rodzina. AD-104

Człowiek szlachetny odchodząc do wieczności nie umiera, ale żyje w naszej pamięci.

Z bólem w sercu i smutku zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 16. 8. 2010 zmarł w wieku 91 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Wujek

śp. JÓZEF KADŁUBIEC

z Trzyńca-Łyżbic, były kierownik sklepu „U Mamice". Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek dnia 20. 8. 2010 o godz. 14.00 w kościele ewangelickim w Trzyńcu na cmentarz w Łyżbicach. W smutku pogrążona rodzina. GL-565

CO W TERENIE

CIERLICKO – Zapraszamy 24. 8. o godz. 14.00 na spotkanie seniorów z Dolnego Cierlicka do DPŻW na Kościelcu.

GRÓDEK – MK PZKO zaprasza 4. 9. na wycieczkę do Kozlowic – Pohánkový mlýn, Nowego Jiczyna – muzeum kapeluszy i Kunina – zamek. Bliższe informacje można uzyskać (oraz podać zgłoszenie) w sklepie żelaznym do 25. 8.

UWAGA – chórzyści CHM „SUCHA". Pierwsza powakacyjna próba chóru odbędzie się **we wtorek** 24. 8. 2010 od godz. 16.30 w auli żółtego budynku szkoły.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiekolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwoń kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432, 608 863 098. GL-419

OPIEKUNKA DO DZIECKA. Oferuję opiekę nad dzieckiem – przez ostatnie dwa lata opiekowałam się dwójką półtorarocznych maluchów – od września już przedszkolaków. Kontakt: 733 519 177. GL-567

TRANSPORT: WĘGLA, flotu, mułu, koksu, drewna ze składów węgla z polskiego Cieszyna. Gwarantowana jakość towaru. Kontakt tel.: +48 660 670 288, CZ +420 725 309 274. GL-526

ODNAWIANIE WANIEN, tel.: +48 501 707 632. GL-529

Zniżki LAST MINUTE!!!
Morze Bałtyckie, Międzyzdroje
21. 8.-28. 8. cena 5900 kc!
Luks. hotel, śniad. + kolacja, przewodnik,
dojazd autobusem + 1600 kc
CK A-Z TOUR
tel.: 558 551 187-89,
www.ckaztour.cz
GL-556

Polska firma poszukuje
PRZEDSTAWICIELA HANDLOWEGO
na region Moraw Północnych
Zakres obowiązków:
- sprzedaż materiałów stomatologicznych

Wymagania:
- wykształcenie średnie lub wyższe
- własny samochód i własna działalność gospodarcza (ŽL) mile widziane

Listy motywacyjne wraz z CV należy kierować na adres ***biuro@medgroup.com.pl***
GL-554

Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ
docieplanie elewacji, podbitki (palubky), wymiana okien PCV
przyjmujemy zlecenia na 2010 r. także w systemie dotacji zacieplenie ścian i wymiana okien (zelená úsporám) kom. cz. 776 218 494, 608 556 915, 774 085 874
Szybka i fachowa realizacja zleceń. Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz
GL-445

OFERTA PRACY

Pardubice, Kutna Hora itp., pracownicy produkcji, operatorzy wózków widłowych od zaraz! Z zakwaterowaniem. Sk Expres 0048 665 777 451. GL-557

W Cieszynie będzie fantastycznie

Cieszyn i Czeski Cieszyn gościć będą kolejną imprezę o znaczeniu międzynarodowym. W dniach 26-29 sierpnia do grodu nad Olzą zjadą miłośnicy fantastyki z całej Europy. Przedsięwzięcie nazwane Europejski Konwent Miłośników Fantastyki Eurocon 2010 będzie najważniejszą w Europie międzynarodową konferencją poświęconą szeroko rozumianej fantastyce.

Za organizację spotkania odpowiedzialni są fani SF z Polski, Czech i Słowacji, jednak swój udział zapowiedzieli już m.in. goście z Niemiec, Wielkiej Brytanii i Włoch. Łącznie spodziewanych jest około 1500 uczestników, którzy będą mieli okazję do udziału w blisko 200 prelekcjach, konkursach, spotkaniach z twórcami oraz towarzyszących im seansach, wystawach, koncertach i prezentacjach.

– Uczestnicy Euroconu to osoby z bardzo różnych środowisk zawodowych: informatycy, administratorzy dużych sieci komputerowych, specjaliści od marketingu i reklamy, właściciele firm, ale również osoby związane z kulturą, wykładowcy akademiccy i finansiści – mówi Elżbieta Gepfert ze Śląskiego Klubu Fantastyki, jedna z koordynatorów imprezy. – Łączy ich wrażliwość, otwartość na doświadczenia, łatwość w korzystaniu ze zdobyczy nowych technologii, wyobraźnia i dążenie do wymiany myśli z innymi ciekawymi ludźmi, zarówno w przestrzeni wirtualnej jak i realnej.

Miejsca, w których odbywać będzie się większość programu Euroconu, to Uniwersytet Śląski w Cieszynie oraz Gimnazjum Polskie w Czeskim Cieszynie. Cała impreza rozpocznie się jednak w plenerze, barwnym korowodem, który wyruszy z rynku w Czeskim Cieszynie i przez most Przyjaźni dotrze na rynek w polskiej części miasta. Do udziału w pochodzie organizatorzy zachęcają wszystkich mieszkańców miasta. Przywdziać wypada tylko maskę jednego z fantastycznych bohaterów.

– Będzie to wyjątkowe wydarzenie w historii Euroconu, gdyż po raz pierwszy przekroczy granice jednego państwa. Festiwal stanie się kolejnym symbolem jednoczącej się Europy – cieszy się Aleš Koval, jeden z organizatorów cieszyńskiego Euroconu.

Zaproszenie do Cieszyna przyjęli także wybitni twórcy fantastyki z całego świata, m.in. Andrzej Sapkowski (Polska), Miroslav Žamboch (Czechy), Juraj Červenák (Słowacja), Steven Erikson (Kanada), Orson Scott Card (USA) czy Alan Campbell (Wielka Brytania). Zaprezentują się również najważniejsi na środkowoeuropejskim rynku wydawcy fantastyki. Udział zapowiedział także miłośnik tego rodzaju literatury, Jaromír Nohavica. **(wib)**

Mosteckie Lato – impreza ponad granicami

Władze i mieszkańcy sąsiadujących przez granicę wsi, zaolziańskich Mostów koło Jabłonkowa i słowackiego Świerczynowca z regionu Kisuc, szykują się do dorocznej wspólnej imprezy. Ta odbywa się od lat, a w tym roku do zorganizowania spotkania Mosteckie Lato 2010 dołączył także polski partner, gmina Istebna. Mosteckie Lato odbędzie się w sobotę 28 sierpnia w Mostach, na placu przy stojącej w centrum wsi Drzewiónki „Na Fojstwiu".

W programie zaprezentują się m.in. zespół folklorystyczny ze Świerczynowca, kapele Karpatské Horké i Abba Revival, a przede wszystkim zespół Mbunda Afrika, który tworzą muzycy z kilku afrykańskich krajów. Zapowiadają oni, że będą z nimi mogli zagrać także uczestnicy imprezy, co będzie na pewno atrakcją zwłaszcza dla najmłodszych.

Będzie też wystawa historycznych motocykli, zawody strażaków oraz rajd turystyczny. W samej Drzewiónce zaś, siedzibie Gorolskigo Centrum Informacji Turystycznej, odbywać się będzie kolejny Dzień Gorolski, tym razem upłynie pod znakiem kulinariów. Organizatorzy nazwali go „Ajdu a lajne, fazole sóm fajne" i będzie połączony z konkursem na najlepsze danie z fasoli, grochu i nasion innych roślin strączkowych, typowych dla góralskiej kuchni. Więcej informacji o konkursie i jego warunkach na stronach internetowych: www.gotic.cz. **(kor)**

GłosLudu
Gazeta Polaków w Republice Czeskiej
Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01, w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o., IČO: 00535613 ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Pełniący obowiązki redaktora naczelnego: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz ◆ Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikoraj@glosludu.cz ◆ Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz ◆ Witold Biernat, witold.biernat@glosludu.cz ◆ Redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz ◆ Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz ◆ www.glosludu.cz ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Vídeňská 995/63, 639 63 Brno ◆ Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: predplatne@mediaservis.cz ◆ Reklamacje – tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

ZDENĚK DEMBINNÝ, TRENER DRUGOLIGOWYCH PIŁKARZY FOTBAL TRZYNIEC:

Musimy zwalczyć głupie nawyki

Tylko jedna strzelona bramka w trzech meczach nie daje spać trenerowi Fotbalu Trzyniec, Zdeňkowi Dembinnemu. Drugoligowi piłkarze spod Jaworowego męczą się w ofensywie, co widać było gołym okiem także w ostatnim pojedynku z zespołem Graffin Vlašim. Bezbramkowy remis na własnym stadionie smakuje tak samo kiepsko, jak bezbarwna herbata podawana w szpitalu.

Naukowcy jeszcze nie znaleźli pigułki na impotencję strzelecką, a więc to wciąż zadanie dla trenera. Ma pan jakiś sposób na poprawienie ofensywy, która, przyznajmy to sobie, w przypadku Trzyńca wygląda żałośnie?

Zgadzam się z tym, że w ofensywie gramy źle i fakt ten nie daje mi spać. Zaliczam się do grona trenerów preferujących ofensywny styl futbolu, aczkolwiek niektórzy woleliby przypisać mnie do całkiem innej kategorii. Brakuje nam nie tylko bramek, ale też pięknej gry. Gramy taki wymęczony futbol bez jaj. Na treningach apeluję do zawodników, żeby częściej strzelali na bramkę, nie bali się gry jeden na jednego, po prostu – aby grali odważnie. Wyłącznie z atrakcyjnym futbolem przyciągniemy kibiców na nasz stadion. Problem słabszej frekwencji na trzynieckim stadionie wynika z faktu, że w drugiej lidze zespół gra zbyt długo w szarym środku tabeli. Nudne sezony zrażały bardziej wybrednych fanów. Chciałbym, żeby w tym roku o Trzyńcu mówiono lepiej, abyśmy pokazali się w korzystniejszym świetle. Piłkarze mają niestety utrwalone głupie nawyki, które jak najszybciej musimy wyeliminować.

O jakie konkretnie głupie nawyki chodzi?

Bolączką naszej gry jest zbyt ślamazarne przechodzenie do ataku. W momencie przejęcia piłki dochodzi z naszej strony do przyhamowania tempa całej akcji, czyli jest odwrotnie, niż być powinno. Zamiast wyprowadzać szybką kontrę bądź też błyskawicznie uruchomić napastników, my zaczynamy kręcić się w miejscu, nierzadko dogrywając piłkę do tyłu. Kibiców bolą z tego oczy, a ja dostaję wysypki. W głowach niektórych piłkarzy leci taki oto film: mamy piłkę, czyli teraz pora na odpoczynek. To są właśnie te głupie, stare nawyki, które staram się tępić, ale jak widać, jak na razie mało skutecznie. Wierzę, że w najbliższym meczu z Duklą Praga zagramy już lepiej.

Fot. PETR RUBAL

Zdeněk Dembinný szuka sposobu na poprawę trzynieckiej ofensywy.

W roli szpiega obserwował pan niedzielny mecz Karwiny z Duklą. Jakie wnioski wysnuł pan z tych obserwacji?

Widziałem dobry futbol. Na mój gust trochę zbyt ostrożny, jak na możliwości obu drużyn. Zwłaszcza obecną Karwinę stać na dużo więcej. Dukla posiada techniczny zespół, który nawet na obcym boisku nie ogranicza się wyłącznie do defensywy. Z nami zagrają u siebie i będą faworytami piątkowego meczu, ale zawsze twierdzę jedno – każdy przeciwnik jest do pokonania. Mamy w tym sezonie w miarę stabilną defensywę, a więc warto tylko zagrać odważniej, zaryzykować i powinno być dobrze.

Szykuje pan zmiany w wyjściowej jedenastce?

Na pewno będą zmiany w zespole, bo zmusił mnie do tego zachowawczy futbol z poprzednich trzech kolejek. Chciałbym zaskoczyć rywala takim ustawieniem, które pozwoli nam dyktować warunki na boisku. Z Duklą nie można rozgrywać wyrównanej partii, będąc tylko pasywnym obserwatorem wydarzeń. Szansę dostaną niektórzy piłkarze z ławki rezerwowych. W drużynie musi być zdrowa konkurencja.

Rozmawiał: **JANUSZ BITTMAR**

Bramkostrzelna inauguracja I A klasy – grupy B

MFK KARWINA B – ŚMIŁOWICE 3:3

Do przerwy: 3:2. Bramki: 2. i 18. Zoller, 30. Gottwald – 23. Kohut, 43. M. Topiarz, 65. Slušný. Karwina B: Hájek – Večeřa, Janík, Zielonka (70. Wojaczek), Žebrok – Koutný, Knötig, Kubiena, Zahatlan (46. Ruisl) – Gottwald, Zoller. Śmiłowice: Lysek (73. Bašanda) – Pokluda, Bolf, J. Topiarz, M. Topiarz (46. Balvar) – Barteczek, L. Kohut, Klar, Slušný (89. Sikora) – Ganczarczyk, Máj.

Trener gospodarzy, Marek Bielan, postawił w ataku na duet doświadczonych snajperów. I był to strzał w dziesiątkę, bo członkowie szerszej kadry „A“ drugoligowej Karwiny załatwili dla szóstoligowych rezerw obie bramki. W wyrównanym spotkaniu lepiej rozłożyli siły piłkarze Śmiłowic, którzy w drugiej połowie zepchnęli karwiniaków do lekkiej defensywy. W 65. minucie Klar idealnie obsłużył Slušnego i na tablicy wyników zrobiło się 3:3. – Obawiałem się trochę tego meczu, ale zagraliśmy poprawnie. W drugiej połowie nawet ciut lepiej od gospodarzy – powiedział po meczu trener Śmiłowic, Pavel Smatana.

RASZKOWICE – OLBRACHCICE 1:1

Do przerwy: 1:0. Bramki: 29. Novák – 73. Horňáček. Olbrachcice: Hekera – Čoček, Neuman (69. Kulhánek), Hromada (70. Horňáček), Orlický – Stachel, Szmek, Dorozlo, Novák, Vala (75. Horváth) – Goj.

Banik Olbrachcice nie będzie miał w I A klasie łatwej przeprawy. Podopieczni trenera Pavla Rückera przekonali się o tym zaraz w pierwszej kolejce na boisku Raszkowic. Rywal należący do szóstoligowych przeciętniaków uderzył już w 11. minucie, pokonując Hekerę po strzale niepilnowanego Nováka. Remis uratował dla Banika w drugiej odsłonie zmiennik Horňáček. Bohaterem Banika był jednak bramkarz Hekera, który obronił cztery czyste sytuacje.

HERZMANICE – SUCHA GÓRNA 1:4

Do przerwy: 0:1. Bramki: 48. Janda – 33. Jan Beránek, 51. Zima, 82. Zálejský, 90. Przywara. Sucha Górna: Drobec – Michalík, Kaleta, Čermák, Osika – Zima, Zálejský (88. Jeziorski), Przywara, Příborský – Kodenko (75. Hradil), Jan Beránek (68. Skřížovský).

Podopieczni trenera Pavola Sýkory rozbili w pierwszej kolejce nowego sezonu Herzmanice. Kluczem do zwycięstwa były szybkie kontry, którymi w drugiej połowie górnosuszanie kompletnie rozkleili herzmanicką defensywę. W meczu sędzia podyktował dwie „jedenastki”, pewnie wykorzystane przez Jandę oraz Zimę. Dla gospodarzy był to jedyny golowy akcent meczu. Zespół Deposu zagrał na miarę oczekiwań, wywiązując się z roli faworyta.

Fot. IVO DUDEK

Rezerwy Karwiny (zielone koszulki) zremisowały u siebie z zespołem Śmiłowic.

BRUSZPERK – STONAWA 2:1

Do przerwy: 1:1. Bramki: 34. i 80. Valigura – 40. Frait. Stonawa: Tvardík – Pavlík (70. Martiník), Sochora, Janáček, Hančin – Petruňa, Kisel, Stračánek, Vilém – Minárik (83. Bezdíček), Loder (37. Frait).

Stonawę pokonał napastnik Valigura i wystarczyły mu do tego dwa celne strzały po błędach stoperów. Goście nie zaliczyli wcale złego występu, zabrakło im jednak dokładności w asekuracji. Na pierwszą bramkę Valigury stonawianie zdążyli jeszcze zareagować, wyrównując po akcji Fraita, gol z 80. minuty na 2:1 postawił jednak kropkę nad „i“. W doliczonym czasie gry opinię „spalacza szans“ potwierdził Hančin, który w dobrej pozycji nie zdołał poskromić kozłującej piłki.

STARE MIASTO – BYSTRZYCA 1:3

Do przerwy: 0:0. Bramki: Talaš – Kluz 2, Maier. Bystrzyca: M. Mrozek – Vávra, M. Bauman, Szturc – Rusz, Hrazdílek, Lachowicz, Štvrtňa, Škarka – Maier (88. Pyszko), Kluz (71. Samek).

Bystrzyczanie zaprezentowali się w pierwszej kolejce z powracającym z Grecji Petrem Hrazdílkiem. Właśnie doświadczona linia pomocy, w której oprócz Hrazdílka dobrze zagrali też pozostali czterej piłkarze, była motorem napędowym Bystrzycy. Dwie bramki w meczu zdobył Aleš Kluz, jedną z karnego, drugą po udanym przelobowaniu źle ustawionego golkipera Balko. **(jb)**

W SKRÓCIE

KOSZYKARZE POKONALI GRUZINÓW. Polska pokonała w Łodzi Gruzję 67:58 (12:8, 23:17, 12:11, 20:22) w meczu rozpoczynającym rundę rewanżową eliminacji mistrzostw Europy koszykarzy Litwa 2011. Polacy wygrali po raz trzeci w grupie C i zachowali szansę na awans do finałów. Biało-czerwoni zrewanżowali się Gruzinom za porażkę w Tbilisi, ale nie zdołali w dwumeczu uzyskać lepszego bilansu, bo nie odrobili 19-punktowej straty z pierwszego spotkania (65:84). Kolejny mecz Polacy rozegrają jutro na wyjeździe z Portugalią.

ADAMEK: UWIELBIAM TWARDE WALKI. Już tylko dwa dni pozostały do czwartego występu w wadze ciężkiej Tomasza Adamka, który od niedawna notowany jest na pierwszym miejscu w rankingu federacji WBO. To oznacza, że „Góral” pokonując w sobotę Michaela Granta może w niedługim czasie zostać ogłoszony obowiązkowym pretendentem do tytułu, a pas tej organizacji posiada od kilku lat Władimir Kliczko. – Uwielbiam ciężkie i twarde walki, bo z nich kibice mnie pamiętają i to pamiętają na długi czas. Chciałbym być mistrzem świata, bracia Kliczko posiadają trzy najważniejsze pasy, a walka z Grantem to dla mnie test na gotowość do pojedynku z Ukraińcami. Mam wielu fanów w Stanach Zjednoczonych i jestem bardzo podekscytowany możliwością powrotu do Prudential Center – zapowiada „Góral”. **(jb)**